

Er gebeurt in het onderwijs veel moois. In deze rubriek vertellen leden van VOS/ABB waar zij binnen hun school trots op zijn.

Gehandicapte en chronisch zieke leerlingen meer dan welkom

TEKST: KARIN VAN BREUGEL
BEELD: PAUL VAN DER KLEI

Het Vathorst College is een reguliere school met een verbrede toelating. Lichamelijk beperkte en langdurig zieke leerlingen krijgen alle denkbare ondersteuning om hun diploma te halen. Een inspirerend voorbeeld is Jade, die vanwege haar ziekte al haar hele leven tegen enorm veel beperkingen aanloopt. 'Het Vathorst College zorgt ervoor dat ze niet beperkt wordt in haar leren', zegt moeder Natasja.

Toen het Vathorst College in Amersfoort een aantal jaar geleden een nieuw gebouw kreeg, wilde het team aandacht gaan geven aan een specifieke doelgroep: chronisch zieke en gehandicapte leerlingen. Via de gemeente en het samenwerkingsverband ging het balletje rollen. Inmiddels zorgen drie reguliere scholen (Vathorst College, Yuverta en PRO33) dat deze leerlingen kunnen kiezen uit vwo, havo, vmbo en praktijkonderwijs.

De chronisch zieke Jade is een van hen. Zij zit inmiddels zeven jaar op het Vathorst College en staat op het punt haar vwo-diploma te halen. Jade heeft dysautonomie. Zij zegt daarover: 'Mijn autonome zenuwstelsel doet waar het zelf zin in heeft. Dat betekent dat ik constante zenuwpijn heb, heel snel vermoeid raak en onvoorspelbaar reageer op bijvoorbeeld virusjes. Daardoor kan ik heel snel heel ziek zijn.' Op de basisschool ging Jade halve dagen naar school. Hoe het op de middelbare school moest, was een groot vraagteken. Moeder Natasja: 'We zochten de school met de meeste mogelijkheden waar ze Jade zien. Toen wij hier voor de eerste keer binnenkwamen, zat Jade in een rolstoel en ging er gelijk iemand op haar ooghoogte met haar het gesprek aan. Dat sterkte mij in het gevoel: hier is veel mogelijk.'

MEER MOGELIJK DAN JE DENKT

In de praktijk bleek dat ook zo te zijn. 'Met mijn ziekte loop ik steeds tegen andere dingen aan. Het maakt niet uit wat ik nodig heb, er wordt een oplossing gezocht', vertelt Jade. Daarbij zijn ingrijpende keuzes gemaakt. Zo kreeg Jade halverwege leerjaar 2 de kans om vervroegd haar vakkenpakket te kiezen omdat het onderwijs te belastend was. Coördinator leerlingondersteuning Monique Schouten: 'Om dat soort keuzes te maken, moet je als school bereid zijn out of the box te denken. Binnen de wet- en regelgeving is vaak meer mogelijk dan je denkt.' In vwo 4 ging het helaas toch weer mis, door haar ziekte kon Jade bij te veel vakken niet aanwezig zijn. 'Na heel veel gesprekken hebben we besloten dat ik gespreid examen mocht gaan doen. Dat betekende dat ik twee vakken, Frans en economie, heb geparkeerd en met de andere zes vakken ben doorgegaan. Vorig jaar heb ik daarin examen gedaan. Dit jaar heb ik Frans en economie uit de parkeergarage gehaald en doe ik in één schooljaar de vierde, vijfde en zesde klas.'

Jade

MAATWERK-PTA

In de ondersteuning die Jade nodig heeft, speelt interne coach Rogier van Keulen al bijna zeven jaar een onmisbare rol. Jade: 'Rogier betekent alles voor mij. Als ik iets nodig heb, ergens mee vastloop of als het niet goed met me gaat, moet ik bij Rogier zijn. Dan lossen we het samen op of hij fikst het. Zonder Rogier was ik niet waar ik nu ben.' Schouten vult aan: 'We hebben op school inmiddels dertien interne coaches en verschillende interne begeleiders die leerlingen met een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) of OPP (ontwikkelingsperspectief) ondersteunen, náást hun lesgevende taak. Maar uiteindelijk draait het natuurlijk om alle docenten die voor deze leerlingen gáán.' Rogier beaamt dat volmondig. 'Dit schooljaar hebben de docenten Frans en economie beiden een maatwerk-PTA gemaakt. Bij economie doet Jade in de eerste periode vwo 4, in de tweede periode vwo 5 en de laatste periode het examenjaar. De docent Frans is gaan zoeken naar een optimale opbouw in de leerlijn voor spreekvaardigheid, leesvaardigheid en schrijfvaardigheid. Er zijn momenten geweest waarop ik vreesde dat het Jade niet zou lukken. Bijvoorbeeld vorig jaar december, toen ze in één week vijf keer naar de spoedeisend hulp moest en zelfs de kinderarts niet meer bij haar bed

weg wilde. Het zegt alles over Jade en over haar doorzettingsvermogen.'

PRIMAIRE PROCES VERSTERKT

De situatie van chronisch zieke kinderen kan erg fluctueren. Docenten moeten voortdurend meebewegen en kijken wat nodig is. Schouten: 'Dat vraagt veel flexibiliteit en is een leerproces. Ik zie dat docenten verrijkt worden in hun kennis, kunde en vaardigheden, én in hun hoofd: ze ontdekken wat er allemaal mogelijk is. De dingen die goed zijn voor deze doelgroep, zijn ook goed voor een heleboel andere leerlingen. Door onze specialisatie hebben we de kwaliteit van het primaire proces en de school enorm versterkt, didactisch en pedagogisch.' 'Ik heb me hier op school nooit buitengesloten gevoeld', vertelt Jade. 'Ik hoor er gewoon bij en ben dus bijvoorbeeld ook mee geweest naar Parijs, Kopenhagen en Auschwitz. Op zo'n reis moet er echt veel geregeld worden. Zo gaat er altijd een extra begeleider voor mij mee en krijg ik een aangepaste slaapplek.' Natasja is ongelofelijk blij met alles wat de school de afgelopen zeven jaar voor haar dochter deed. Dat is onvergelijkbaar met de basisschool, waar niets vanzelf ging. 'Het Vathorst College heeft ervoor gezorgd dat Jade niet beperkt is in haar leren. Dit gun ik elk kind op elke school in Nederland!' ◀

Monique Schouten, Jade, Rogier van Keulen en Natasja.